

IRINA BOCA

Orașul alb

Colecția: ROMAN
Coperta: Cristian NEGROI
Coperta I: Reproducere după o lucrare de
Hieronimus Bosch

Lector: Gena RUSU
Tehnoredactor: Alexandra-Alina PREDA

Editura Ideea Europeană
OP-22, CP-113, Sector 1, București,
Cod 014780, România
Tel/Fax: 4021-2125692; 4021-3106618
E-mail: office@ideeaeuropeana.ro
www.ideeaeuropeana.ro

Anul apariției: 2012

Ediție Digitală pdf

ISBN 978-606-594-015-4

Copyright © 2012 Ideea Europeană

ORAȘUL

1

M-am trezit.

N-aș putea spune dacă m-am trezit cu adevărat sau am numai impresia de a mă fi trezit înconjurată de o albeață fără sfârșit. N-aș putea spune dacă am ajuns aici *acum* sau dacă m-am născut aici și am dormit mereu, fără să mă fi trezit vreodată, fără să fi știut că există trezire din visul alb și obscen pe care-l visez sau îl trăiesc, visându-l. Nu, n-aș putea spune nimic despre visul acesta îndepărtat și străin, atât de străin încât albul din el a început să mijească luciferic și atât de îndepărtat încât mi se pare a fi un oraș, o lume, un deceniu pe care l-am mai străbătut și altădată, în drum spre altceva, în locul altcuiva.

Mă întreb dacă altădată a mai existat și altceva decât alb, decât albul umed și cețos în care se afundă lumea străină de aici, lucrurile lipsite de contururi și străzile pe care merg, pe care am mai mers și în trecut fără să le fi atins vreodată cu talpa piciorului, fără să le fi străbătut altcumva decât în imaginație, trecând mereu prin locurile albite de timp, prin orașul străin în care mă trezesc de fiecare dată scriind ceea ce scriu

acum pe ecranul alb, în noaptea care nu poate fi altfel decât albă – care nu poate fi altceva decât noapte de gheață lucind perfid în baia de lumină a lămpii. Noapte de coșmar.

2

M-am trezit.

Aș putea spune că mi-am dorit din totdeauna să mă trezesc. Poate nu așa, în lințoliul acesta cusut din memoriile moarte ale timpului, poate nu aici, în orașul fantomă în care m-am născut de prea multe ori și n-am murit niciodată (sau nu mi-am amintit să fi murit, ceea ce-i totuna).

„Probabil nimeni nu mai trăiește cu adevărat...”, îmi spun de câte ori mă trezesc și de fiecare dată regret că urmează să uit ce am spus; mi-o spun de câte ori adorm și visez că viața ar putea fi altceva decât ceea ce văd eu acum, aici, în pata asta de lumină prin care se scurg anii. Viața ar putea fi o metaforă, un cod, poate chiar o descoperire a vreunui poet din alt timp, din altă generație de nemuritori pe care i-aș fi putut întâlni dacă nu m-aș fi trezit tot timpul aici, acum, retrăind ca prin vis morțile albe din orașul fantomă, și visând, da, da, visând că mă trezesc în locul unei fantome pe care n-o mai poate atinge nimeni, n-o mai poate vedea nimeni și n-o mai poate distinge nimeni de albul din jur.

Acesta este locul în care mă trezesc în fiecare dimineață, locul pe care-l asemuiesc unei fantome fără să mă gândesc prea mult la consecințele unei astfel de impresii, fără să-mi pese dacă am să mai

adorm vreodată sau am să mor trăind „în alb” toate consecințele trezirilor mele. Nu, în mod sigur nu este numai un loc – pare să aibă mai mult de trei dimensiuni, trei fantome, trei nuanțe de alb. Așa trebuie să fie, așa gândesc că trebuie să fie lumea, dar n-am cum să știu cu certitudine. Nu mă întâlnesc cu nimeni, nu aud nici un sunet, nu zăresc niciodată nimic altceva decât umbra albă a unui oraș care mă înghite în cea mai perfectă liniște.

3

M-am hotărât să nu mai spun niciodată „m-am trezit”. Poate așa am să mă trezesc cu adevărat și am să descopăr „adevărul” despre toate aceste lucruri pe care le văd și nu le înțeleg, pe care le uit și mi le amintesc sub forma unui oraș alb, a unei umbre, cum am mai spus, aceeași umbră de care nu par să mă tem, nici să mă bucur și nici să vreau să fie altfel decât este – o pată albă în afara căreia nu mai există nimeni și nimic altceva.

Aici par să îmi găsesc împlinirea, menirea mea de veșmânt al morții, starea de veghe în care mă afund de câte ori privesc în oglinzile albe ale zilelor. Aici. Da, *aici* mi se pare de fiecare dată altfel, parcă fantomă din fantomă din fantomă... o salbă stranie de cuvinte de mort, o încrucișare nepermisă a albului cu altceva, cu un zbor, sau poate cu altceva care ar putea semăna cu un zbor, care ar putea semăna cu o salbă, cu un oraș, cu un lințoliu la fel de alb și de vechi ca al zilei de astăzi.

Nu știu de ce spun astfel de lucruri. În adevăr, nici n-aș avea cum să le rostesc. Nici un sunet n-ar putea răzbate prin pâcla albă și densă din jur, nici un alt suflet nu l-ar putea auzi și nu și-ar putea închipui vreodată că-l aude. În adevăr, nici un alt suflet nu există. Orașul acesta pare făcut din altceva, pare mai degrabă abandonat, mai degrabă mort decât însuflețit.

4

Nu-mi amintesc să mă mai fi întrebat vreodată ce caut aici, nu am nici un fel de memorie a trecutului, a gândurilor sau a lucrurilor pe care le descopăr stând mereu în același loc, în aceeași poziție – cu mâna îndoită sub cap, *ca și cum* aș dormi. Nu-mi amintesc nici măcar dacă așa trebuie să stau, dacă într-adevăr așa am adormit sau mi se pare că mă văd dormind în altă viață, în alt oraș, cu altă mână vârată sub cap, nu cu asta cu care scriu acum, aici, în somnul în care m-am visat din nou în orașul alb și m-am trezit cu mâna vârată sub cap, visând că dorm singură într-un oraș străin și alb. Acestea *nu* sunt gândurile mele, sunt absolut sigură că nu pot gândi – aș avea mai multă imaginație, mai multă dorință de a scrie. Ori mie mi-e egal dacă scriu visând sau visez scriind. Așa m-am născut, așa am ajuns la capătul lumii, într-un oraș literalmente alb.

Nu mi-a trecut niciodată prin minte că aș putea minți. În primul rând, n-aș fi avut cui să-i spun o minciună, și-n al doilea, n-aș fi avut cum. Scrisul meu dispare imediat ce-l aștern în alb, așa că n-aș putea să mă mint nici măcar pe mine însumi. De fapt, habar nu am ce este minciuna. Mai mult decât atât, habar

nu am cum sunt posibile asemenea speculații (despre minciună). Le notez fără să gândesc, fără să vreau să mint, *ca și cum* aș fi terminat de mințit și nu mi-ar mai fi rămas nimic altceva de făcut decât să spun adevărul. Nu mai văd, sau poate n-am văzut niciodată, vreo diferență interesantă între lucrurile pe care nu le-am văzut niciodată – îmi închipui că este posibil să existe astfel de lucruri în afara orașului alb – și lucrurile pe care sunt gata să le numesc și despre care aș putea să scriu *ca și cum* aș fi terminat de mințit și aș fi decis să le numesc *adevărate*.

M-am încurcat.

5

M-am încurcat atât de tare încât mi-e teamă să nu fi început să gândesc. Teamă? Dar asta este uimitor! N-am mai simțit niciodată teamă. N-am avut cum. În orașul alb nu există teamă. Aici totul pare încremenit într-o postură curajoasă – *totul* (ei bine, tot ce-și poate imagina o biată fantomă în singurată!) pare făcut din altceva decât teamă, din ceva cu mult mai subtil, cu mult mai ireal (mai fantomatic? mai vag?).

Evident, poate că și eu sunt făcută din aceeași ireală greșeală, poate că n-am fost niciodată altfel, poate că albul pe care-l văd acum nu este alb, iar orașul în care mă trezesc în fiecare zi nu este cu adevărat un oraș. Poate că nu este nici măcar un vis, deși eu așa am crezut, așa m-am trezit – visând că mă trezesc mereu într-un oraș alb în care dorm singură.

Totul pare întortocheat, cel puțin mie îmi pare mai întortocheat decât la început. Îmi pare de nedescris, cu mult mai de nedescris decât adineauri, când îmi imaginam că scriu în alb despre alb. Dar cine sunt eu? În lipsa orașului alb nu mai sunt, nu mai pot fi altceva decât umbră, spectru, pată de culoare. Nu mai pot fi decât ceea ce nu exista înainte, ceea ce n-aveam cum să-mi imaginez, deși îmi lipsea – îmi dau seama abia acum că îmi lipsea, cu toate că în orașul alb nu poate lipsi nimic, totul este acolo – încremenit și perfect. Eram eu – icoana vie a unei absențe. Imaginea de care nu mă mai puteam despărți fără să înnnebunesc, fără să simt că-mi curge smoală prin vine și că în locul gândurilor se zvârcolesc demonii ieșiți din pânțele de țărână ale ciorilor.

Eram eu, desigur. Surâdeam și-mi plăcea să surâd, îmi plăcea să-mi simt pleoapele înălbite, grele de atâta senin. Eram eu, da, da, nu vă mirați, nici un oraș nu poate trăi fără epopeea lui, fără sânziana lui somnoroasă pe care zorile o întâmpină mereu cu același vis, cu aceeași fantomatică trecere de la somn la real, de la povestea scrisă la cea visată numai și numai de ea. Aici, acum, înainte să răsară zorile și să mă găsească scriind altceva, trebuie să recunosc că n-aș fi putut fi altfel, n-aș fi avut unde mă duce altundeva, n-aș fi vrut să găsesc alt deznodământ. Dar este devreme, mult prea devreme pentru astfel de gânduri – în fond, nici n-am început să gândesc.

6

„De ce?”

Îmi închipui întrebarea asta perfidă pe buzele de ceară ale cadavrelor, mi-o închipui înscrisă cu negru pe filele gălbejite ale bibliotecilor dintr-un mare oraș. Într-adevăr, nu mai țin să fie un oraș alb, nu mai țin să fie al meu. Sunt conștientă că un asemenea oraș n-are să fie niciodată alb, niciodată al meu. A fost un vis.

Toate visele s-au înălțat cândva pe aripi albe, de heruvimi. Acum sunt ale altcuiva, făcute să zacă în negreala cernelii. De aceea nu-mi mai place să scriu, nu mai știu cum să scriu, nu-mi mai ajunge timpul – dintre toate păcatele pământului am ales tocmai scrisul, tocmai plăcerea de a-mi ostoi curiozitatea, nesațul și gândul...

Mă întreb dacă nu cumva am visat până și lucrul acesta, plăcerea, patima asta care nu mai este altceva decât suferință, nevroză, uitare. Și frică. O frică imensă de a nu greși.

Am părăsit orașul alb. În partea cealaltă mă întâmpină o stradă întortocheată și reavănă ca o ghirlandă împletită în temnițele iadului. Nu aud decât pașii sacadați ai femeii din fața mea, răsuflarea uscată a trecătorilor, tăblăriile mașinilor huruind din ce în ce mai estompat în fluidul apocaliptic al străzii. Plouă. Stropii de zgură se scurg nevăzuți în găvanele jivinelor, îndemnându-le să se apropie și să sfâșie cu urletul lor pâcla densă a nopții. Nu le iau în seamă – pășesc în urma femeii, atentă la răul care se zburlește deasupra ei, în ocheada de gheață a lunii.